

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

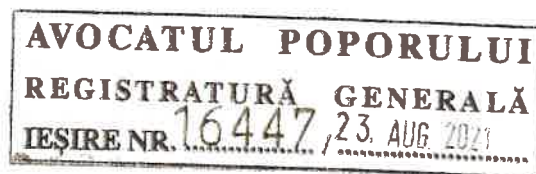
Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Cifor - Tiniș Ioan Sebastian,

Primar

Comuna Șieu, nr. 261, cod poștal 427290, județul Bistrița - Năsăud

Tel/Fax: 0263-260159, 0263-260108, E-mail: primariasieubn@yahoo.com

RECOMANDAREA

NR. 113 DIN 23. AUG 2021 2021

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor
și a tinerilor

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 16 alin. (1) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și tinerilor**, în urma reportajului publicat pe portalul de știri observatorbn.ro, în data de 02.06.2021, sub titlul "**Tânăr de ani, prins de polițiști la volan, fără permis. A refuzat să oprească la semnalele polițiștilor**" în care se relatează că, în data de 28 mai 2021, după ora 23, polițiștii din cadrul Secției 1 Poliție Rurală Bistrița, au identificat un tânăr de ani din localitatea Șieu, care conducea un autovehicul pe drumurile publice fără a deține permis de conducere, acesta refuzând să oprească la semnalele luminoase și acustice ale poliției.

În scopul verificării situației expuse Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Cluj - Napoca - Avocatul Copilului a solicitat informații de la:

a) **Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița - Năsăud** cu privire la împrejurările în care a avut loc incidentul relatat în presă, rezultatele cercetărilor întreprinse de către această instituție, identitatea minorului, dacă a fost informată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița - Năsăud, precum și măsurile luate pentru respectarea drepturilor minorului în cursul instrumentării dosarului penal;

b) **Primăria comunei Șieu, județul Bistrița – Năsăud** cu privire la cunoașterea situației expuse în presă și măsurile adoptate în acest caz, concluziile anchetei sociale, inclusiv evaluarea situației familiei minorului din perspectiva neglijării acestuia și măsurile luate pentru evitarea unor situații similare în viitor, inclusiv în ceea ce privește consilierea familiei și a minorului cu privire la consecințele faptelor antisociale. Ulterior, față de informațiile transmise au fost solicitate date cu privire la situația actuală a familiei, dacă în prezent părinții sunt plecați la muncă în străinătate și dacă au notificat această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara, modalitatea efectivă de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a minorilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, date despre bunica maternă, în a cărei grijă au rămas copiii, respectiv vârsta, starea de sănătate, modul de îndeplinire a obligației de creștere și îngrijire a copiilor pe perioada absenței părinților, dacă a fost dispusă delegarea temporară a autorității părintești cu privire la copii, pe durata lipsei părinților și demersurile efectuate de autoritatea locală în vederea sprijinirii bunicii pentru creșterea și îngrijirea minorilor.

În urma analizării răspunsurilor transmise de către autoritățile și instituțiile sesizate de către Avocatul Poporului reiese că organele de poliție din cadrul Secției 1 – Poliție Rurală Bistrița s-au sesizat din oficiu față de _____ din _____ sub aspectul comiterii infracțiunii de conducere a unui autovehicul pe drumurile publice fără a poseda permis de conducere pentru nicio categorie de autovehicule. În cauză s-a întocmit dosarul penal cu nr. _____, aflat sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Bistrița. De asemenea, a fost informată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița - Năsăud cu privire la împrejurările comiterii faptei mai sus descrise, urmând ca pe parcursul urmăririi penale să se solicite un referat de evaluare, dacă în cauză se va dispune punerea în mișcare a acțiunii penale.

Primăria comunei Șieu, județul Bistrița - Năsăud a transmis Adresele de răspuns înregistrate sub nr. 873/16.08.2021 și 814/20.07.2021. În cuprinsul anchetei sociale înregistrată sub nr. 113/06.07.2021, reprezentantul Primăriei Șieu reține că părinții,

au împreună 4 copii, dintre care _____ sunt minori. Tatăl lucrează în străinătate de 10 ani, iar mama de 8 ani. Revin în țară doar în concedii sau la evenimentele din familie. Și în prezent, părinții minorilor sunt plecați la munca în străinătate, mama fiind contactată telefonic cu ocazia anchetei sociale. Pe durata desfășurării cursurilor online minorii nu au participat la ore, autoritățile locale fiind sesizate de unitățile de învățământ cu privire la riscul de repetenție al acestora.

Părinții nu au notificat serviciul public de asistență socială de la domiciliu despre intenția de a pleca la muncă în străinătate. Cu ocazia vizitei efectuate la domiciliul minorilor, în data de 26.06.2021, reprezentantul primăriei a primit Procura specială nr. 1815/19.05.2021, prin care mama a împuternicit-o pe fiica majoră _____ (elevă în clasa _____) Liceul Tehnologic Special "Sfânta Maria" Bistrița, care a împlinit _____ ani în data de _____) să reprezinte interesele minorilor în fața instituțiilor de învățământ, a instituțiilor medicale, a

instituțiilor publice de sănătate, de ocrotire a minorilor, precum și în fața oricăror persoane fizice sau juridice, în fața Poliției Județene Bistrita-Năsăud, în fața instituțiilor de învățământ, la ședințele cu părinții, etc.

Conform dispozițiilor cuprinse în art. 104 alin. (1) din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare *"Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligația de a notifica această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara."* Totodată, Legea nr. 272/2004 prevede și o sanctiune contravențională (amendă de la 500 la 1.000 lei) pentru părinți, în cazul nerespectării obligației de a notifica Serviciului Public de Asistență Socială înainte de plecarea la muncă în străinătate.

Notificarea Serviciului Public de Asistență Socială poate fi realizată prin depunerea notificării de către părinte direct la sediul primăriei de domiciliu sau prin transmiterea acesteia prin e-mail, fax, scrisoare, poștă, curier etc. În cazul părinților aflați deja în străinătate, este considerată ca fiind posibilă transmiterea notificării din străinătate, prin mijloacele mai sus-menționate .

Serviciul Public de Asistență Socială are un rol determinant în celeritatea procedurii delegării precum și în obținerea unei finalități în interesul copilului, prin sprijinirea părintelui care delegă autoritatea părintească. În această etapă, personalul din cadrul Serviciului Public de Asistență Socială consiliază și informează părinții cu privire la reglementările legale în vigoare și pașii ce trebuie urmați, inclusiv documentele necesare parcurgerii procedurii de delegare temporară a drepturilor părintești, pentru instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 105 alin. (3) din Legea 272/2004.

Or, în cazul minorilor _____, deși ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate de peste 8 ani, nu a fost îndeplinită procedura legală de delegare a autorității părintești. Procura specială nr. 1815/19.05.2021 prin care mama a împuternicit-o pe fiica majoră _____ să reprezinte interesele minorilor nu suplinește procedura legală și nici nu o poate înlocui.

Delegarea autorității părintești pentru copilul ai cărui părinți sunt plecați la muncă în străinătate este o măsură subsidiară de ocrotire părintească, o formă de protecție alternativă a copilului aflat, temporar, în situația de a nu putea fi îngrijit de părinții săi. De aceea legiuitorul a stabilit în mod imperativ că instanța de judecată este singura autoritate competentă să dispună delegarea autorității părintești, pe durata maximă de 1 an și doar după verificarea îndeplinirii, de către persoana desemnată, a condițiilor prevăzute de art. 105 din Legea nr. 272/2004 și exprimarea acordului persoanei să îi fie delegată autoritatea părintească, personal, în fața instanței. Mai mult hotărârea instanței trebuie să cuprindă indicarea expresă a drepturilor și îndatoririlor care se delegă.

Conform **art. 2 lit. g) din Anexa nr. 2, la H.G. nr. 691/2015** - Metodologie din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului

și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea situația de risc reprezintă orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp, iar "Situația de risc a copilului trebuie analizată cel puțin din următoarele aspecte: a) situația economică a familiei; b) situația socială a familiei; c) starea de sănătate a membrilor familiei; d) nivelul de educație al membrilor familiei; e) condițiile de locuit ale familiei; f) existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei."

Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială (art. 6).

Art. 118 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare stabilește în mod expres că persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: "a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local."

Față de aspectele de mai sus, autorităților locale au obligația de a garanta și promova respectarea drepturilor copiilor din unitatea administrativ-teritorială (art. 113 coroborat cu art. 114 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare), în contextul dispozițiilor H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare și ale O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul comunei Șieu, județul Bistrița - Năsăud în temeiul art. 154 alin. (1) și alin. (6) și art. 136 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă

funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, **va dispune măsurile necesare pentru:**

1. Contactarea și consilierea părinților minorilor

cu privire la reglementările legale în vigoare, cuprinse în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv sancțiunile prevăzute pentru neîndeplinirea obligațiilor.

2. Informarea părinților minorilor

cu privire

la obligația stabilită prin art. 104 alin. 1 din Legea nr. 272/2004, respectiv de a notifica intenția de a pleca la muncă în străinătate serviciului public de asistență specială de la domiciliu, precum și etapele care trebuie parcurse pentru delegarea autorității părintești pe durata lipsei lor din țară, inclusiv furnizarea unor formulare pentru a sprijini părinții în acest demers.

3. Solicitarea, în scris, a sprijinului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița - Năsăud, în vederea oferirii de servicii de specialitate minorilor raportat la comportamentul infracțional și riscul de repetenție/abandon școlar.

4. Întocmirea planului de servicii pentru minorii

conform dispozițiilor H.G. 691/2015 prin completarea fișei de identificare a riscurilor și planificarea intervențiilor, după caz.

Primarul comunei Șieu, județul Bistrița – Năsăud va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renata Weber

